

Oponentský psudek na diplomovou práci
Bc. Jarmily Kořánové
Komparace volnočasových aktivit v zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou

Formální úroveň práce

Práce má vynikající grafické zpracování výsledků výzkumu. Je přehledná, logicky uspořádaná. Citace dpovídají normám.

Jazyková stránka práce

Práce je stylisticky vyspělá a gramaticky na požadované úrovni.

Obsahová stránka práce

Cílem práce je analýza volnočasových aktivit dětí a mládeže ve věku od 10 do 18 let v dětských domovech. Záměrem autorky je zjistit, jak moc se liší volnočasová nabídka dvou zařízení. Jedná se o Dětský domov se školou v Sedlci-Prčici a v Dětském domově Racek u Benešova. Zařízení byla vybrána pro jejich shodu v jejich právní legislativě. Jak však autorka uvádí, výchovná práce se v nich liší. Vyplývá to z faktu, že v dětském domově se školou jsou děti, které mají závažné poruchy v chování a v druhém domově jsou děti, které poruchy v chování nemají.

Práce je rozdělena do pěti kapitol. V první rozebírá autorka pojem volný čas. V druhé se zamýšlí nad zájmovým vzděláváním, definováním volného času, činiteli výchovy. Součástí této kapitoly je stanovení zásad a metod pro úspěšné zvládnutí komplexního procesu výchovy a vzdělávání ve volném čase. Ve třetí kapitole autorka vysvětluje pojmy týkající se náhradní rodinné péče se zaměřením na rozdíly mezi dětským domovem a dětským domovem se školou. Ve čtvrté a páté kapitole zjišťuje autorka kvalitativním výzkumem možnosti volnočasových nabídek ve výše uvedených ústavních zařízeních.

Výzkum proběhl dle metodiky kvalitativního výzkumu jak uvádí Gavora a Hendl.

Autorka svým výzkumem potvrzuje stanovené hypotézy. V diskusi uvádí, že nabídka volnočasových aktivit v obou zařízeních je velmi pestrá a dokonce poptávka po sportovních aktivitách převyšuje zájem o počítače. Na základě literatury uvádí autorka, že zájem o tuto aktivitu s věkem zřejmě poroste. Autorka také správně interpretuje výsledky vzhledem k faktu, že v dětských domovech je čas z větší části organizovaný a děti mají povinnost se účastnit volnočasových aktivit s možností výběru. Menší část volného času těchto dětí patří osobnímu volnu, které prožívají v rámci stanovených hranic. Podle autorky, respondenti o svém volném čase moc uvažovat nedokáží, spíše jej konzumují dle nabídky. Jsou ale s jeho využitím spokojeni.

Autorka uvádí, že výzkumné šetření prokázalo na rozdíl ve výchovně vzdělávacím přístupu v uvedených zřízeních. V režimu dětského domova se školou je více patrná segregace od vnějšího světa. Děti z tohoto domova přesto, že si vybírají z pestré nabídky vychovatelů a mají možnost program navrhnout, předkládané činnosti přijímají pasivně. Nabídka trávení volného vychází více z přímé práce vychovatelů a celého zařízení. Výchovná práce v tomto zařízení směřuje k odstraňování poruch chování, kdežto v druhém domově jde spíše o socializační roli.

Autorka tuto část uzavírá tvrzením, že náplň volného času zřejmě nevyřeší všechno, ale pokud má dítě pestrou nabídku volnočasových aktivit a zažije při nich pocity spokojenosti a úspěchu, zmenšuje to jeho pravděpodobnost společensky nepřijatelného chování.

Práce je velmi dobře zpracovaná. V kapitolách první až třetí autorka prokazuje hluboký, reflektovaný vhlad do dané problematiky, který je také zpřesněn dlouhodobou praxí. Velmi dobře pracuje s literaturou. Také velmi přesně vymezuje význam své práce.

Práci doporučuji k obhajobě.

Mgr Pavel Kuchař Ph.D.

V Českých Budějovicích 14.5.2011.